

Protokoll hållit å Kommunalstämman med Lerums församling uti dess kyrka Söndagen den 27 Januari 1889.

1)

På grund af Domhafvandens kungörelse om val af Ombud inom skola inför Wättle Häradsrätt svara uti frågorna nämnde kostnader för Kusebacka bros ombyggnad samt Inbindningen af Häradets arkif äfvensom rörande frågan om Tingshusets reparation eller ombyggnad valdes hertill undertecknad ordförande samt hemmansegaren Johannes Nilsson i Holmen för att infinna sig vid Wättle Häradsrätt den 28 dennes Kl 10 f.m.

Som ofvan

Nils Aug. Wesslau

Justeras:

Jacob Johansson

F. E. Edgren

Protokoll hållit vid Kommunalstämman me Lerums församling uti dess skola i Lerum
Thorsdagen den 7 Mars 1889.

1)

Fyrkantslängden äfvensom Debiterings- Och Uppbördslängden för 1889 föredrogs till
granskning och då ingen anmärkning förekom godkändes och underskrefvos densamma.

2)

Hvad Madam Andersson ansökan beträffar rörande försäljning af vin- och matdrycker som öl
och porter m. m. så godkändes kommunalnämndens åtgöranden i frågan och efter dess
öfverläggning i dag, afslog stämman enhälligt madam Anderssons ansökan i merannämnda
fråga.

Som ofvan

Nils Aug. Wesslau

Justerat:

F. E. Edgren

Aron Jonasson

Uppläst den 10 mars 1889

Af P.M. Hjerstrand

Protokoll hållit vid Extra kommunalstämma med Lerums församling uti Lerums Skolhus, Tisdagen den 19 Mars 1889.

Närvarande undertecknad ordförande jämte ett ovanligt stort antal af församlingen röstberättigade medlemmar.

1)

Frågan rörande Sockenmagasinets överlåtande till församlingen för användande vid blifvande skolhusbygge, ledde ej till något vidare resultat – då den ej ansågs kunna dertill begagnas med någon vidare fördel utan vidhöll stämman förut fattade beslut att låta undertecknad och Jacob Johansson i Ölslanda, vid lägligt tillfälle ombesörja dess försäljning – varesig genom auktion eller under hand.

2)

På många personers begäran var frågan rörande vin, öl och porterförsäljningen inom församlingen till i dag utlyst för att ytterligare behandlas – med en länge närd önskan, att detta måtte kunna försvinna.

Under diskussionen framhöll många talande skäl härför och hvad Lerums gästgifvaregård beträffar, ansågs försäljningen der på det högsta demoraliserande för ortens befolkning – och framhölls det, huru tjenstefolket och andra personer som borde taga vara på sina förtjenster der förstöra den – och till och med utaf bofasta personer, begagnats så att deras ekonomiska ställning hotas. Härtill kommer, att den lösa befolkningen tilltagit genom fabrikers uppförande, hvarigenom större samlingar uppehålla sig å gästgifvaregården mest lördag- och söndagsnätter och dagar - hvarigenom oljud bedrifves och ofrid förefaller oftast å allmänna vägar och framhålls personer närvarande vid stämman och anställda uti järnvägens tjenst: att de ofta har olägenheter af och tillockmed hotats med våld inom jernvägens område, som ligger i närheten, af ortens personer som kommit i berusat tillstånd från Lerums gästgifvaregård.

Visserligen har från kommunens sida arbetats på i många år för denna försäljnings upphörande, fast med föga framgång - men då man hvet, att domar fallit i sådana mål, mot Gästgiverihafvare, att de förbjudits sälja af ifrån ga??rande drycker till ”icke resande” och således ej till ortens befolkning – beslutades att gästgifvaren skulle ställas under åtal för missbruk af sina rättigheter, hvarigenom all försäljning möjligen komme att upphöra eller åtminstone till verkligen icke resande personer.

Då församlingen hoppades på nöjaktig lösning af denna fråga, insågs: att salning för inköp af så stort quantum öl m. m. hos handlarna som 10 liter skulle mera komma i bruk – och allmänna åsikter är, att få ölförsäljningen alldeles utrotad inom församlingen, beslutades att alla mått och steg skola vidtagas för att få förbud å merannämnda försäljning äfven hos handlanderna inom kommunen.

Att fullfölja och utföra församlingens talan såväl mot Gästgifvaren i Lerum som alla handlanderna i merannämnda ärenden valdes: Kronolänsman Herr Rud. Bergström i Lerum – dels som församlingsbo och dels som allmän åklagare – väl inseende, den stora välgerning som ligger uti denna frågas nöjaktiga lösning. Alla kostnader bestrides härför utur kommunens gemensamma kassa.

Oaktat stämman var ovanligt talrikt besökt fattades ofvannämnda besluten enhälligt och instämmdes uti de sanningsenliga skälen härför, och på ordförandens särskilda uppmaning att om någon invändning emot hvad som yttrats, skulle den göra sina anmärkningar gällande, men där gaf en allmän tystnad, bekräftelse på ett nöjaktigt beslut.

3)

Att justera dagens protokoll valdes Herrar F. E. Edgren och Joh. Nilsson i Lerum.

Som ofvan

Nils. Aug. Wesslau

Justerat

F. E Edgren

Joh. Nilsson

Uppläst i Lerums kyrka den 31 Mars 1889 intygar

F. E. Edgren

Klockare

Protokoll hållit vid Kommunalstämman med Lerums församling uti des skola i Lerum,
Måndagen den 8 april 1889.

1)

Till elektor för väljarna af landstingsman vid instundande sommarting valdes
Hemmansegare Olaus Olsson i Ölslanda och Johannes Nilsson i Holmen, samt landtbrukaren
Jacob Johansson i Ölslanda till suppleant.

2)

Till ledamot i årets beredningssammanträde, valdes undertecknad ordförande, samt
landtbrukaren Johannes Nilsson i Holmen till suppleant.

3)

Till ledamot i årets taxeringskommite valdes undertecknad ordförande Stationsinspektor Sven
Thorstensson i Lerum och landtbrukaren Jacob Johansson i Ölslanda, samt Johannes Nilsson i
Holmen till suppleant.

4)

Mantals- och skatteskrifningslängden för år 1889 företogs till granskning och då inga
anmärkingar förekom godkändes och underskrefs densamma.

Som ofvan

Nils Aug. Wesslau

Justerat:

F. E. Edgren

Sven Thorstensson

Uppläst i Lerum kyrka Söndagen den 14/4 1889.

Intygas E. E. Edgren

Protokoll hållit vid Extra Kommunalstämma med Lerums församling uti dess skolhus i Lerum, Måndagen den 27 Maj 1889.

Närvarande undertecknad ordförande jämte flertaliga röstberättigade medlemmar af församlingen.

1)

På grund af Gästgifvare And. Jonssons i Lerum klagomål öfver Kommunalstämmans beslut af den 19: de sistlidne Mars rörande försäljning af öl, porter m. m. å Lerums Gästgifvaregård, upplästes hans klagomålsskrift jämte derpå följande Resolution från Konungens Befallningshafvare af den 1:te dennes – vilket gaf anledning till följande förklaring och upptagningar:

- 1) Utaf de många församlingsborna som voro närvarande å stämman, den 19 Mars, voro de flesta i dag tillstädes och framhöllo de gemensamt, det oriktiga och ej med förhållandet öfverensstämmande uti Anders Jonssons klagomål öfver frågans behandling den 19 Mars – ty efter ordförandens uppläsande af protokollet af samma dag förklarade alla, att det var öfverensstämmande med beslutit och att ingen då närvarande var av annan åsigt utan skedde allt under gemensamt beslut.
- 2) Dessutom hade till idag tillkommit många röstberättigade medlemmar som var hindrade att närvara den 19 Mars och begärde gemensamt till protokollet, att alla uppgifter och yttranden uti protokollet af den 19 Mars, äro fullt befogade och att genomförandet af frågans lösning rörande öl och porterförsäljningen i Lerum, såsom den der behandlats skulle vara till stort gagn och ordningens upprätthållande inom församlingen.
- 3) Hvad beslutet i frågan kunde röra Jonssons heder och ära, såsom han åberopar, kunde ej stämman inse, då yttrandena i protokollet utgick på att styrka behovet av ölförsäljningen indragning, hvarmed Gästgifvarens anseende säkerligen skulle höjas och ej nedsättas.
- 4) För öfvrigt begärdes till protokollet för dagen: att Gästgifvare Jonsson blef enligt förra beslutet instämd af allmän åklagare sednaste tinget af obehörig försäljning och oaktat flera vittnen inkallats för att styrka följderna af ölförsäljningen af dem höras emedan Jonsson efter stämningens uppläsande erkände sig skyldig till allt hvad den upptog med anledning af stämmobeslutet af den 19 Mars – alltså måtte detta vara bevisning nog för de mått och steg kommunalstämman ansett sig böra vidtaga och efter papperslösen kan utslag derå företas.
- 5) Utaf ordföranden förevisades i dag ett utslag från Landshöfvinge Embetet af den 30 Oktober 1884 med anledning af ingångna klagomål från Kommunalstämman öfver daglig ölförsäljning m. m. å Lerums Gästgifvaregård hvaruti Landshöfvinge Embetet hänvisar frågan till Domstol, hvilket den 19 Mars 1889 gaf anledning till det beslut som då fattades. Visserligen borde då tjänstgörande Länsman Hammarström tagit en sådan fråga om hand – men med hans åsigt om saken blef dermed ingenting utaf, helst som han alltid stått på Gästgifvaren Jonssons sida mot församlingen och stämmans ordförande när fråga varit om att inskränka ölförsäljningen å merannämnda ställe. Åtminstone skulle man kunna fordrat att f. d. Länsman Hammarström skulle öfverlemnad nämnda Landshöfvinge Embetets utslag för verkställighet till sina efterträdare, men så lærer ej hafva skett.

2)

Kommunens räkenskaper för året 1888 föredrogs till granskning hvarvid desamma upplästes jämte revisionsberättelsen, hvarefter det hela godkändes och lemnades kassaförvaltaren Petter Börjesson på revisorernas tillstyrkan full ansvarsfrihet.

3)

Till att justera dagens protokoll valdes Hemmansegaren Johannes Nilsson i Torp och Aron Börjesson i Halsås.

Som ofvan

Nils Aug. Wesslau

Justeras:

Joh. Nilsson

Aron Börjesson

Uppläst 2/6 89 af

Sjöblom

Protokoll hållit vid Kommunalstämman med Lerums församling uti dess skolhus i Lerum,
Måndagen den 5 augusti 1889.

1)

Till ombud att öfvervara och fatta beslut rörande den nedrasade vägens iståndsättande vid
Bråtanäs Nabben onsdagen den 7 dennes valdes undertecknad ordförande och
Hemmansegaren Johannes Nilsson i Holmen.

2)

På grund af Kongliga Förordningen af den 19 juli 1872 och erinring från Domhafvandens
Som val enligt nämnda förordning stod Petter Börjesson i Torp i tur att afgå, som nämndeman
och vid nytt valföretande i dag föll rösterna gemensamt på hemmansegaren Benjamin
Andersson i Åsen som således skall bekläda nämnda befattning.

Som ofvan
Nils Aug. Wesslau

Justerat:
Rud. Bergström
Joh. Nilsson

Uppläst i Lerums kyrka d. 18 Aug. 1889
Intygas F. E. Edgren

Protokoll hållit vid Extra Kommunalstämma med Lerums församling uti dess skola i Lerum
Thorsdagen den 31 Okt 1889.

1)

Frågan om behovet af att fattighus inom församlingen, omfattades med gemensamt intresse och för att kunna till en annan stämma inkomma med förslag, om uppförandet af ett sådant äfvensom om icke Sockenmagasinet skulle intill vara lämpligt och ett lagom stort jordområde med passande läge härtill skulle skaffas beslutades att en kommité skulle tillsättas för att utarbeta förslag för frågans vidare utveckling och valdes härtill undertecknad ordförande samt Herrar Jacob Johansson i Ölslanda och Joh. Nilsson i Holmen.

Som ofvan
Nils Aug. Wesslau

Justerat:
P. Börjesson
August Olsson

Uppläst i Lerums kyrka d. 3 Nov. 1889
Intygas
F. E Edgren

Protokoll hållit vid Kommunalstämman med Lerums församling uti dess skola i Lerum,
Tisdagen den 19 Nov. 1889.

1)

Utgifter och Inkomstförslaget för 1890 föredrogs som Nämnden uppgjort detsamma hvartill gjordes tillägg tillägg och fattades följande beslut:

Utgifter:

Underhåll till fattiga	Kronor	3.371:50
Lön till nämndens ordförande		150:-
Lön till kronorättaren		75:-
Lön till Madam Larsson		100:-
Extra utgifteranslogs till		500:-
Änkor af Gibsons donation		60:-
Lön till klockaren		400:-
	Summa Kronor	4.656:50

Inkomster:

Hundskatt	Kronor	200:-
Skatt för Sandlid		1:-
Skatt för Kyrkogården		2:-
Brännvinsutskänkningsafgiften		200:-
Ränta af Gibsons donation		60:-
Uttaxeras efter fyrktal		4.193:50
	Summa Kronor	4.656:50

2)

Frågan rörande inhysta folket Andersons hos Enkan Britta Hansson diskuterades, och ansågs nödvändigt vidtaga lagliga åtgöranden.

3)

För besvarande af de frågor som ingått från Sveriges Allmänna Handelsförenings Styrelse rörande landthandelns inflytande på ortens förhållande och dess befolkning ansåg stämman sig böra afgifva följande yttrande deröfver :

- 1) Ordentligt verifieras landthandel kan ej anses skadlig då flera sådana finnes inom samma ort i förhållande till folkmängden ty derigenom uppstår konkurrens så att goda varor tillhandahålles till godt pris – då många af befolkningen ej behöfva resa till städerna, så ofta som annars fordrades.
- 2) Länsstyrelserna böra noga pröfva efter inhämtandet af kommunalstyrelsernas yttrande öfver antalet handlande, samt dess personliga värden jämte intyg öfver sökandenas förmåga uti räkenskapsförning m. m. som är nödvändigt.
- 3) Ansågs som ett villkorligt villkor för landthandelns tillvaro, attej uti hvad quantum som helst kunna få rättigheter att försälja rusgifvande drycker, som vin, porter, öl samt så kallad iskällardricka.

4)

Att justera dagens protokoll utsågos Herrar E. F. Edgren och Petter Börjesson i Torp.

Som ofvan

Nils Aug. Wesslau

Justerat:

P. Börjesson

F. E. Edgren

Uppläst den 24/11 1889 P.M. Hjertstrand

Protokoll hållit vid Ordinarie Kommunalstämma med Lerums församling uti Lerums Skolhus, Måndagen den 30 December 1889.

Närvarande undertecknad ordförande och flertaliga röstberättigade medlemmar.

1)

Granskning af Debiterings- och Uppbördslängden, äfvensom fyrktalslängden för 1890 uppskjöts då de ej liggat sin behöfliga tid för allmänhetens påseende.

2)

Val företogs till följande befattningar till ledamöter i Kommunalnämnden Aron Pettersson i Gullringsbo och Janne Andersson i Munkebacka samt till suppleant Edvard Larsson i Kålkulla och skulle utur Nämnden afgå Fredrik Sten i Nygård och Aron Andreasson i Sävidsbo. Till ordförande återvaldes Petter Börjesson i Torp för 1890 mot en lön af 150 kronor. Till kronorättare för 1890 valdes Hemmansegaren Edvard Johansson i Hultet mot en lön af 75 kronor. Till magasinförvaltare från 1890 års ingång valdes Aron Nilsson i Hundstugan ävensom dess räkenskapsförare.

Till revisorer för granskning af kommunens räkenskaper för 1889 valdes Herrar Fraenkel i Lerum och Wahlström i Almekärr dock valdes som revisorer för magasinssräkenskaperna för åren 1888 och 1889 – Herrar Edgren och Joh. Nilsson i Lerum.

3)

Fattas beslut att det enligt landstingsbeslut föreskrifvna förskotterandet utur kommunalkassan för inom ortens dödad kråka och sönderslagna kråkägg ofördröjligen skulle utbetalas till de personer som med bevittnande intyg, styrkte sin rätt till sådana skottpenningars utkommande .

4)

På grund av Domhafvandens kungörelse och val af ombud som skola yttra sig om förslaget till nytt tingshus inom Häradet vid instundande ting i Lerum den 30 instundande Januari kl. 12 middag – blefva härtill valda undertecknad ordförande och Hemmansegare Joh. Nilsson uti Holmen.

5)

Att justera dagens protokoll valdes Herrar E. F. Edgren och Joh. Nilsson.

Som ofvan

Nils Aug. Wesslau

Justerat:

Joh. Nilsson

F. E. Edgren

Uppläst i Lerums kyrka d. 5 Jan. 1890

F. E. Edgren